

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут”
Др Суботића 5, 11000 Београд, Србија
<http://www.batut.org.rs>

Телефон централа: 011-2684-566
Број рачуна: 840-624661-88

Факс: 011-2685-735
Матични број: 07036027

Електронска пошта: kabinet@batut.org.rs
ПИБ: 102000930

Узун Миркова 3/Ш, 11 000 Београд
тел.: 011/440-98-90

e-mail: office@stomkoms.org.rs; www.stomkoms.org

ОПШТЕ МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ЗА ОРДИНАЦИЈЕ ДЕНТАЛНЕ МЕДИЦИНЕ

- Пре отварања ординације денталне медицине (у даљем тексту стоматолошке ординације) потребно је израдити план рада у вези са организацијом радног времена, бројем запослених по једној радној смени, чишћењем и дезинфекцијом површина затвореног простора (ординација) и спровести едукацију свих запослених о значају и начину спровођења општих мера превенције, посебно о: редовном прању руку сапуном и водом у трајању од најмање 20 секунди, употреби дезинфекционих средстава на бази 70% алкохола, избегавању додиривања лица нечистим рукама (уста, носа и очију), свакодневном праћењу сопственог здравственог стања, које укључује останак код куће, уколико дође до појаве симптома болести уз обавезно јављање изабраном лекару. Употреба дезинфекционих средстава на бази 70% алкохола значајно смањује инфективност новог корона вируса SARS-CoV-2 временом излагања од једне минуте.
- Пре почетка рада стоматолошке ординације, опрати, очистити и дезинфиковати површине у свим просторијама у којима се обавља рад, а потом наставити праксу свакодневног, чишћења и дезинфекције простора, прибора и опреме, водећи бригу о проветравању просторија, у трајању од најмање пола сата након завршетка чишћења. Посебно редовно чистити и дезинфиковати простор подове, зидове, рукохвате и кваке на вратима, пултове/шалтере, столове, столице, прекидаче, ручке на различитим предметима, славине и друге површине које користи већи број особа. Хемијска

дезинфекција није ефикасна уколико се претходно не обави механичка дезинфекција (прање и чишћење водоравних и вертикалних површина), па особље задужено за одржавање хигијене у објекту, механичку дезинфекцију треба да спроводи темељно, кроз:

а) Ручно чишћење површина водом и растворима средстава за чишћење наменским прибором

б) Дезинфекцију површина средствима за дезинфекцију, наменским прибором или влажним дезинфекционим марамицама за једнократну употребу, уколико за то постоји могућност.

- Дезинфекциона средства користити искључиво према упутству произвођача, у складу са прописаном наменом средства. Дезинфекциона средства која су доказано ефикасна против корона вируса, и могу се користити за дезинфекцију инертних водоравних површина, су 0,1% раствор натријум-хипохлорита и средством на бази 70% етил алкохола. Рок трајања стабилизованог раствора 0,1% натријум-хипохлорита је шест месеци што је од значаја када се узме у обзир потреба за набавком већих количина. Приликом употребе, не мешати дезинфекциона средства.
- На свим улазима у ординацију поставити дезобаријере (отираче натопљене дезинфекционим средством на бази хлора тј. 0,1% раствор натријум-хипохлорита, са натапањем на 6 сати, односно чим је отирач сув), а у свим просторијама поставити диспензере са средством за дезинфекцију руку на бази 70% алкохола, уз јасно истакнуто обавештење о обавези дезинфекције руку.
- Просторије у склопу ординације, је неопходно редовно проветравати. Омогућити природно проветравање просторија са континуираним протоком ваздуха. Најбоље је проветравање вршити између два пацијента, односно пружања две здравствене услуге, током дезинфекције простора, а временски период између два пацијента не сме бити краћи од пола сата.
- Не препоручује се коришћење вештачке вентилације затвореног централизованог типа. Климатизацију у објектима вршити у складу са пројектом објекта. Обавезно вршити редован сервис и дезинфекцију клима уређаја од стране овлашћеног техничког особља задуженог за одржавање исте.

- Заказивање пацијената вршити телефоном, уз обавезу да после претходног пацијента омогуће најмање пола сата времена за припрему простора и особља за пружање здравствене услуге следећем пацијенту.
- Сваком пацијенту на уласку вршити дезинфекцију руку/рукавица 70% алкохолом, а у чекаоници омогућити физичку дистанцу од најмање два метра између пацијената. Препоручује се ношење заштитних маски у чекаоницама (обавезно да прекрива нос, уста и браду).
- Поставити вертикалне баријере од плексигласа или сличног материјала погодног за дезинфекцију, на свим пријемним шалтерима
- Водити посебну бригу о редовном чишћењу и дезинфекцији свих површина у тоалетима. У тоалетима обезбедити сапуне и папирне убресе и поставити обавештење о обавези прања и дезинфекције руку, као и упутства за правилно прање руку.
- Приликом чишћења и дезинфекције просторија помоћно особље за одржавање хигијене мора носити одговарајућу личну заштитну опрему (ЛЗО) (погледати Упутство за рационалну употребу личне заштитне опреме у здравственим установама на сајту Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, доступно на <http://www.batut.org.rs/download/aktuelno/LZO.pdf>)
- Комунални отпад из чекаоница/болесничких соба одлагати у кесе смештене у кантама са педалом за ножно отварање, како би се избегао контакт с поклопцем канте. Кесе са комуналним отпадом чврсто везати пре бацања у контејнер и даље третирати у складу са процедуром за управљање отпадом, уз прописане мере заштите.
- На свим видним местима у установи поставити обавештење о обавези придржавања општих мера превенције.

Мере за здравствене раднике/докторе стоматологије и стоматолошке сестре/техничаре

- Током блиског контакта са пацијентима, здравствени радници/доктори стоматологије и стоматолошке сестре/техничари стално морају имати у виду да неко од пацијената може да има респираторну инфекцију, укључујући и инфекцију изазвану новим корона вирусом SARS-CoV-2, односно да у току блиског контакта може да испољи знаке

респираторне инфекције које носе висок ризик од преношења узročника (кијање, кашљање, продукција аеросола).

- Потребно је поштовати препоручену физичку дистанцу од најмање два метра у свим правцима приликом паузе/одмора током радног времена у свим ситуацијама када је то могуће. Понашати се одговорно и ван радног времена.
- Здравствени радници су у обавези да носе личну заштитну опрему (хируршка маска, рукавице за једнократну употребу, заштитне наочаре/визир, уобичајна радна униформа), а о правилном облачењу и скидању едуковати запослене (видети презентацију: Лична заштитна опрема здравствених радника и сарадника од инфекције изазване вирусом SARS-CoV-2 (обољења COVID-19), на сајту Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, доступно на: http://www.batut.org.rs/download/aktuelno/LZO%20za%20COVID19_RSK%20za_BI_15.3.2020.pdf).
- Уколико је неопходно пружити хитну здравствену услугу пацијенту који је позитиван на нови корона вирус SARS-CoV-2 и/или анамнестички подаци упућују на сумњу обољења COVID-19, доктор стоматологије и стоматолошка сестра/техничар су у обавези да приликом пружања здравствене услуге пацијенту поред уобичајне личне заштитне опреме, употребе и партикуларне маске FFP2 или еквивалентне замене N95, каљаче и заштитну капу за косу, као и мантил за једнократну употребу преко своје уобичајне радне униформе (видети документ на сајту Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“: Упутство за рационалну употребу личне заштитне опреме у здравственим установама у зависности од активности које се изводе <http://www.batut.org.rs/download/aktuelno/LZO.pdf>).
- Употребљена лична заштитна опрема се одлаже у складу са упутством за уклањање медицинског отпада (одлагање у жуте кесе за медицински отпад). Визир, односно наочаре се по скидању потапају у благи раствор детерџента.
- Медицински отпад се даље уклања на правилан и безбедан начин у сарадњи са овлашћеним пружаоцима услуга.
- Употребљени предмети који су били у контакту са пацијентом (пластична чаша за воду коју је користио пацијент, компреса за једнократну употребу, сисалка и др.) се

одлаже као медицински отпад, а остали употребљени материјал приликом пружања услуге се дезинфикује и стерилише на уобичајан начин.

- Употребљене памучне компресе које су биле у контакту са пацијентом се стерилишу на уобичајан начин. Редовно прање памучних униформи здравствених радника се обавља на уобичајан начин уз одговарајући детерцент.
- Избегавати додиривање лица, посебно уста, носа и очију нечистим рукама, као и додиривање и намештање маске. Уколико је током рада намештање маске потребно, пре и после намештања маске морају се најпре опрати руке водом и сапуном у трајању од најмање 20 секунди или дезинфиковати средством на бази 70% алкохола.
- Појачати хигијену руку – прање руку водом и сапуном кад год се руке запрљају или дезинфиковати руке средствима на бази 70% алкохола кад се долази у контакт са површинама и предметима који су могли бити свеже контаминирани секретима органа за дисање потенцијално оболелих особа, након употребе тоалета и у свим другим ситуацијама кад се процени да су руке могле бити контаминиране.
- Запослени у ординацијама морају бити без симптома који указују на COVID-19 (повишена температура, кашаљ, краткоћа даха, отежано дисање, губитак чула укуса и мириса). У случају појаве симптома који указују на COVID-19 запослени треба да се јави надређеном да не долази на посао и имају обавезу да се јаве свом изабраном лекару у Дому здравља ради даље дијагностике и лечења.
- У ситуацији појаве оболевања од COVID-19 код запосленог, директор/управник здравствене установе/оснивач приватне стоматолошке ординације је у обавези да о томе одмах обавести епидемиолога територијално надлежног института/завода за јавно здравље ради даљег поступања.

Препоруке су подложне изменама у зависности од промене епидемиолошке ситуације